

Uusikaupunki ja sähköautot – Infran muutos ja kaupungin toimet

Uusi ilmastolaki tuli voimaan heinäkuussa 2022 ja lisäys voimaan 1.3.2023

Ilmastolakiin on tullut lisäys. **Ilmastolakiin lisättiin säännökset kuntien ilmastosuunnitelman laatimisvelvoitteesta sekä ilmastolain muutoksenhakusäätelystä.** Tuli voimaan 1.3.2023

Voimassa olevaa ilmastolakia sovelletaan valtion viranomaisten tehtäviin ja uudistuksen myötä lain soveltamisala laajeni koskemaan myös kuntia.

Kunnille säädettiin uusi velvoite, jonka mukaan kunnan on laadittava ilmastosuunnitelma.

Kunnan ilmastosuunnitelma on **laadittava tai päivitettävä vähintään kerran valtuustokaudessa** ja suunnitelman hyväksyy valtuusto.

Esityksen tavoitteena on myös, että kuntien ilmastotyö tulisi osaksi kunnan strategista työtä ja muuta päätöksentekoa.

Ilmastolaissa säädetään kunnan ilmastosuunnitelman sisällölle vähimmäisvaatimukset.

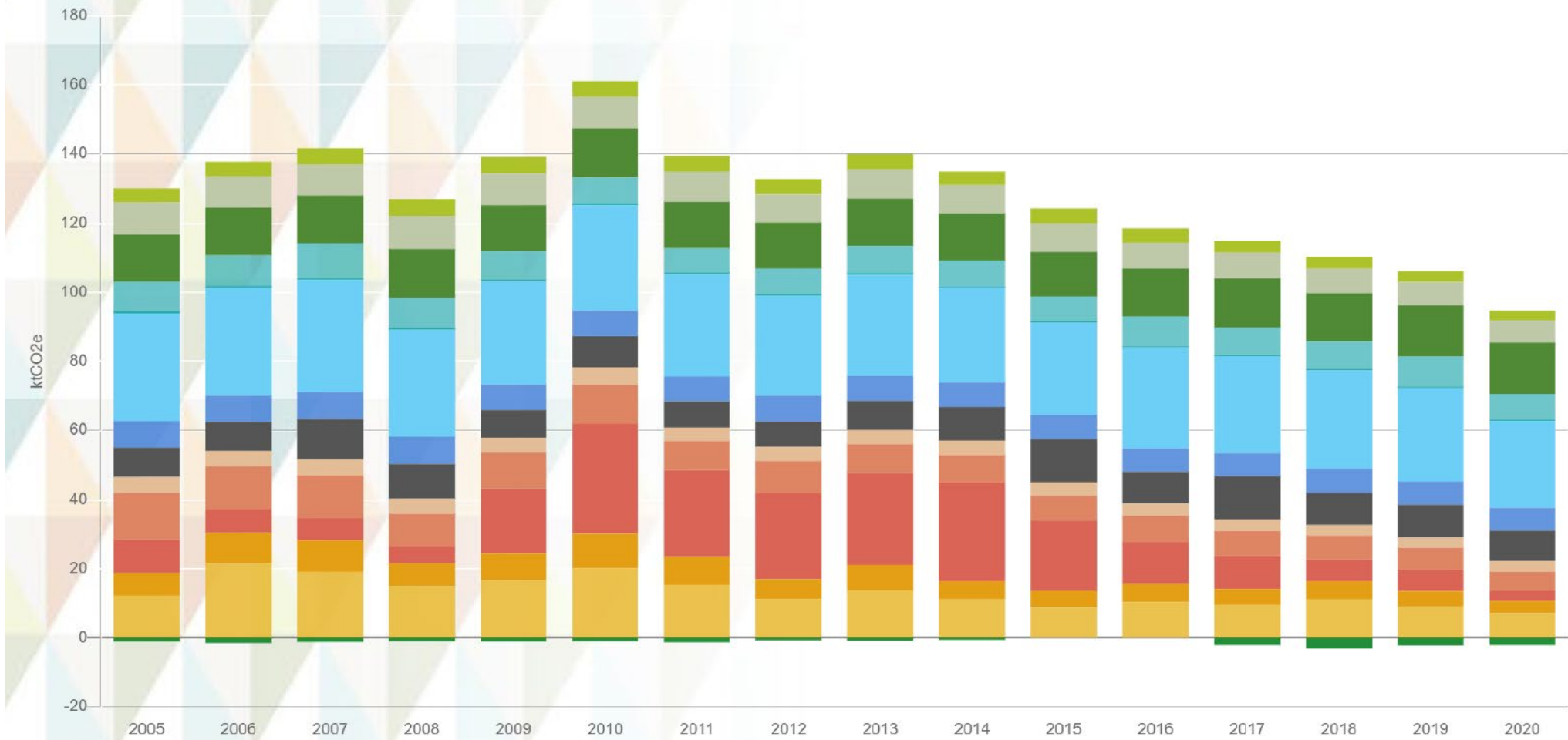
Kunnan tulee suunnitelmassa asettaa:

päästövähennystavoite sekä toimet, joilla päästöjä vähennetään kunnassa.

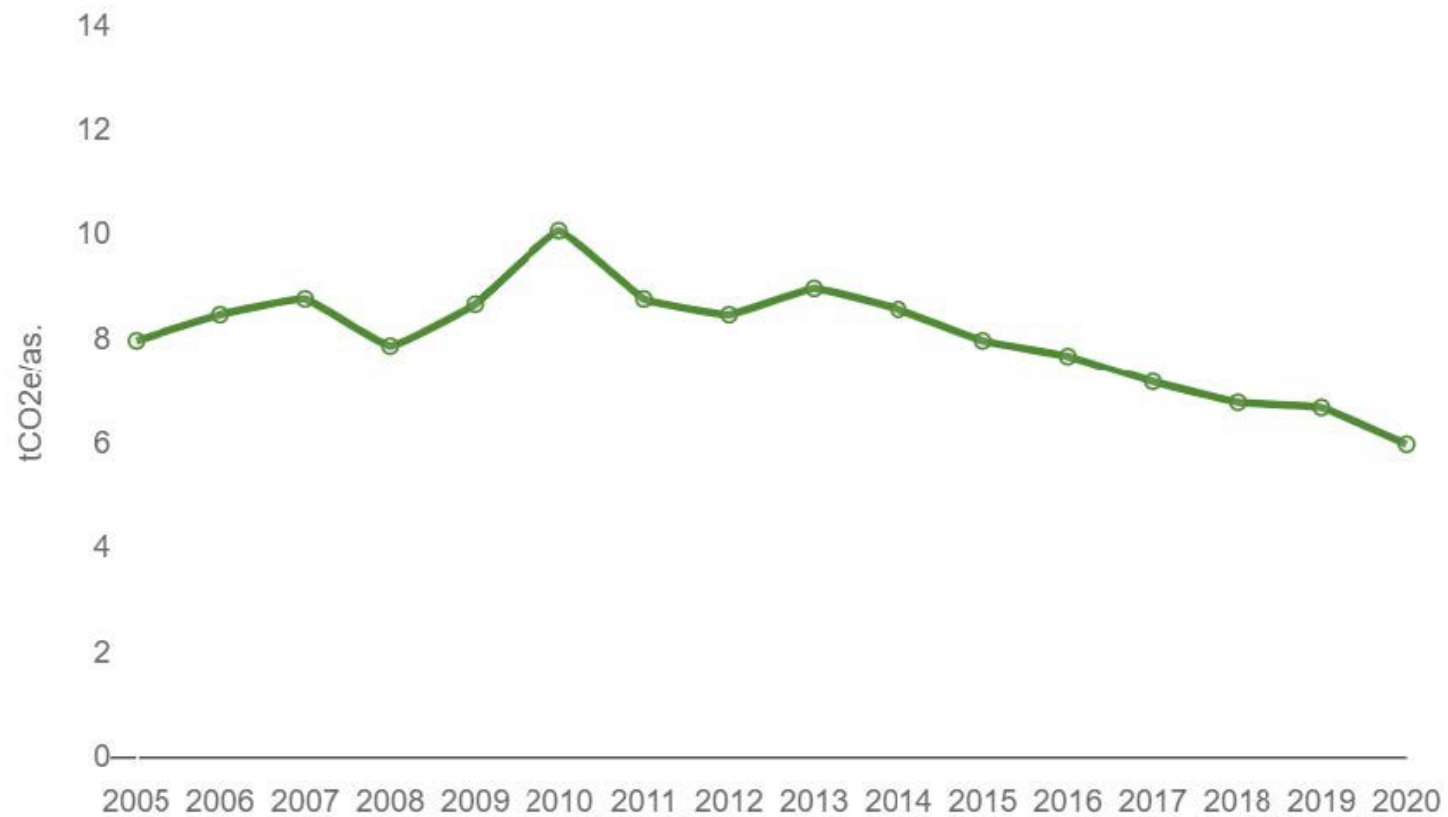
Suunnitelmassa tulee esittää tiedot kasvihuonekaasujen päästökehityksestä ja tiedot suunnitelman toteutumisen seurannasta.

Suunnitelmassa asetettavan kunnan päästövähennystavoitteen asettamisessa tulee ottaa huomioon esimerkiksi ilmastolaissa säädetty hiilineutraaliustavoite vuodelle 2035 sekä vuodelle 2030 asetettu 60 prosentin päästövähennystavoite.

UUSIKAUPUNKI

PÄÄSTÖT PER ASUKAS — UUSIKAUPUNKI

Vuonna 2020 on ollut päästöt per asukas
6 tCO₂e/as

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — UUSIKAUPUNKI

KOKONAISPÄÄSTÖT

2005 - 2020

-28%

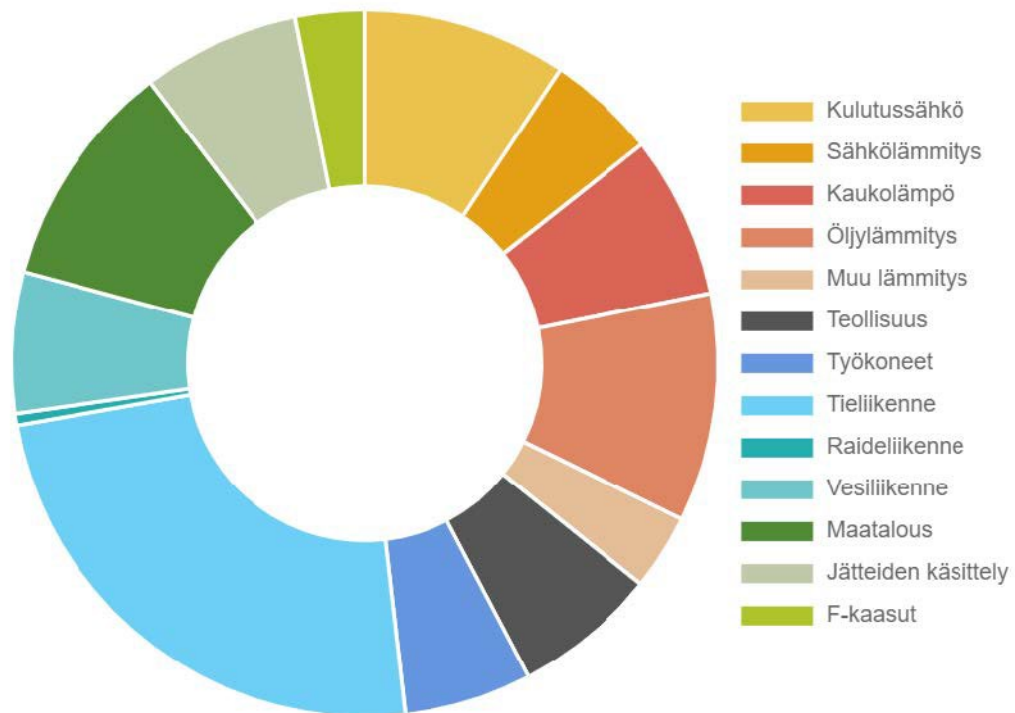
MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — UUSIKAUPUNKI

PÄÄSTÖT PER ASUKAS

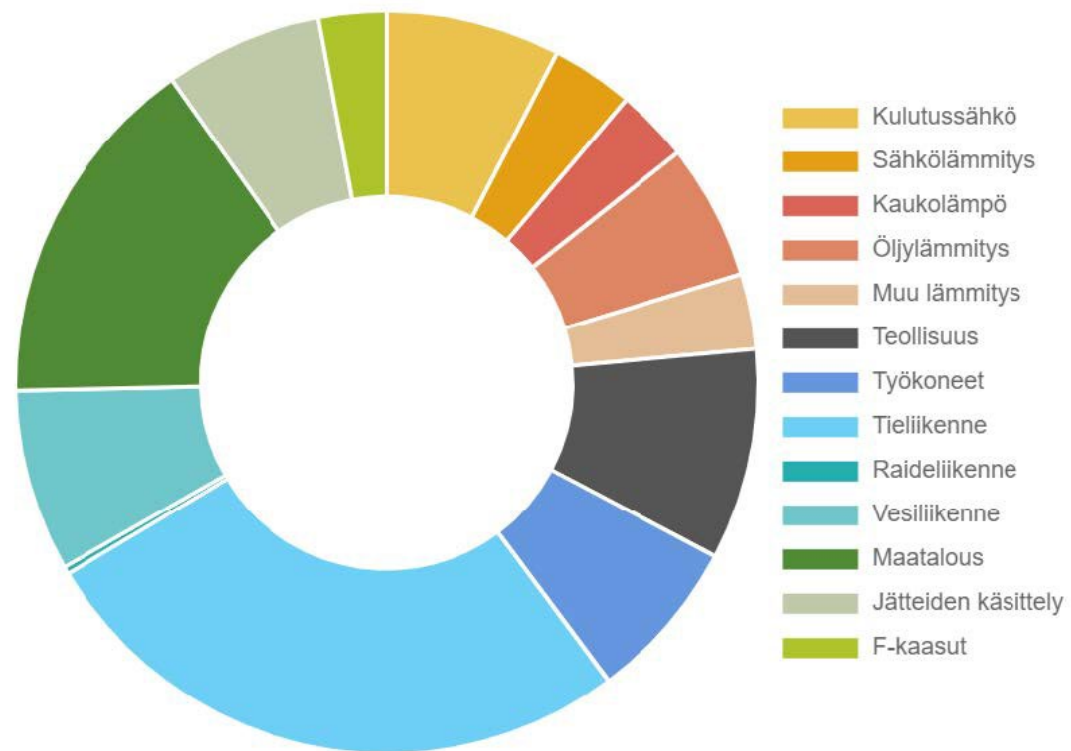
2005 - 2020

-25%

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2005 — UUSIKAUPUNKI

PÄÄSTÖJEN JAKAUMA 2020 — UUSIKAUPUNKI

Suurin päästömuutos on tapahtunut tieliikenteessä. Päästömuutos 1,9 %

Liikenne

On laadittu pyöräilyn ja kävelyn ohjelma

Sähköautojen lautaspaikkoja edistetään mm. Canemure –hanke

Sisäisen joukkoliikenteen parantaminen mm.Uki-kyyti. Uudet linjat 2023 syksyllä.

Kiinteistöt

Kasvattaa uusiutuvien energialähteiden käytön osuutta

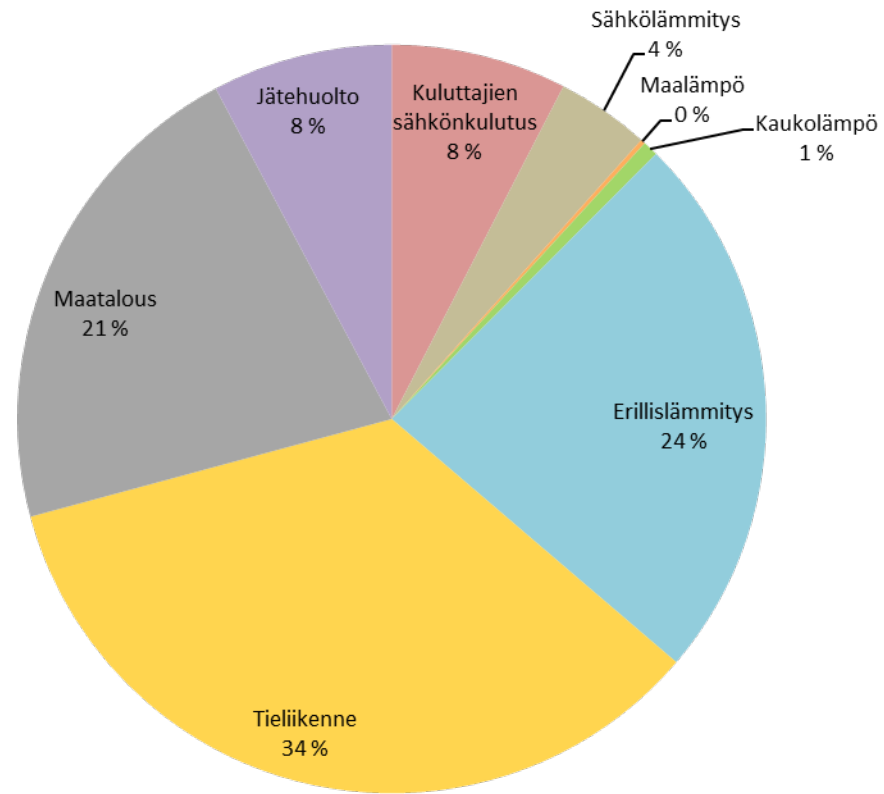
Tavoitteena on energiansäästöä edistävien uusien toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto.

Uudenkaupungin kaupunki on liittynyt kaupunkien energiatehokkuussopimukseen uudelle kaudelle 2017-2025 marraskuussa 2018.

Energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden ja velvoitteiden pohjalta kaupungille on laadittu toimintasuunnitelma, jossa esitetään toimet energiankäytön tehostamiseksi sopimuskaudella 2017-2025.

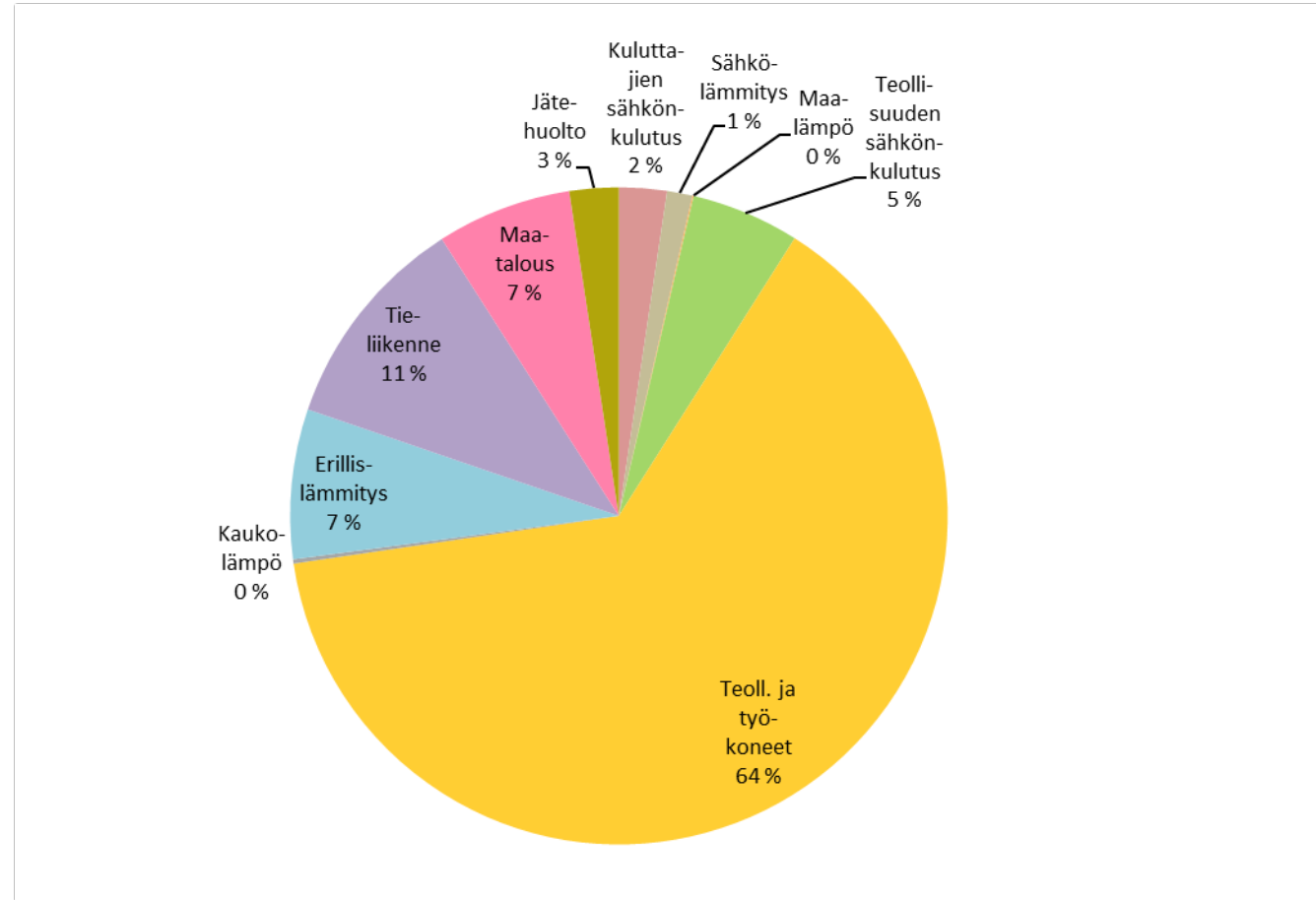
Energiatehokkuussopimus koskee kaupungin hallinnassa olevien rakennusten, katu- ja muun ulkovalaistuksen, vesihuollon, katuverkon ja muiden yleisten alueiden käytön ja ylläpidon sekä liikenteen ja kuljetusten energiankäyttöä siltä osin kuin nämä toiminnot eivät ole jonkin muun sopimuksen piirissä.

Päästöjen jakautuminen eri sektoreille ilman teollisuutta

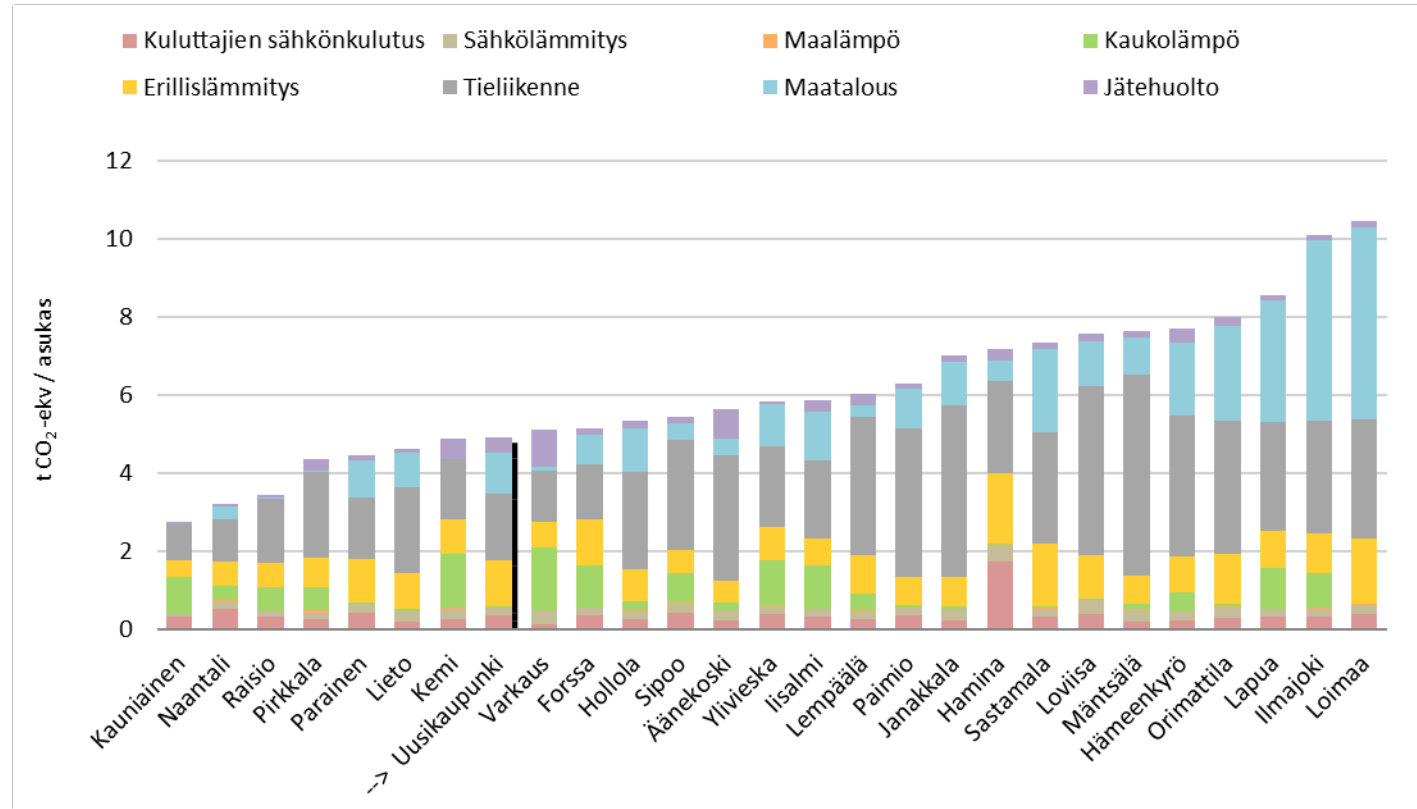
2022

Päästöjen jakautuminen eri sektoreille ml. teollisuus

2022

Saman kokoluokan kunnat

CO2-raportissa mukana olevien 10000-25000 asukkaan kuntien asukaskohtaiset päästöt vuonna 2020 ilman teollisuutta.

Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä

5 §

Uuden rakennuksen varustaminen sähköajoneuvojen latauspisteillä tai latauspistevalmiudella

Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennuksen yhteyteen suunnitellaan ja asennetaan sähköajoneuvojen latauspisteet tai latauspistevalmius tämän lain mukaan, jos kyse on sellaisesta uudesta rakennuksesta, jonka rakentamiseen on haettava maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n mukainen rakennuslupa.

Sellaisen uuden asuinrakennuksen yhteyteen, jossa on enemmän kuin neljä pysäköintipaikkaa, on asennettava latauspistevalmius siten, että jokaiseen pysäköintipaikkaan voidaan myöhemmin asentaa latauspiste.

Sellaisen uuden muun rakennuksen kuin asuinrakennuksen yhteyteen, jossa on yli 10 pysäköintipaikkaa, on asennettava yksi suuritehoinen latauspiste tai vaihtoehtoisesti:

- 1) vähintään yksi normaalitehoinen latauspiste, jos pysäköintipaikkoja on 11–50;
- 2) vähintään kaksi normaalitehoista latauspistettä, jos pysäköintipaikkoja on 51–100;
- 3) vähintään kolme normaalitehoista latauspistettä, jos pysäköintipaikkoja on yli 100.

Sen lisäksi, mitä 3 momentissa säädetään, sellaisen uuden muun rakennuksen kuin asuinrakennuksen yhteyteen, jossa on 11–30 pysäköintipaikkaa, on asennettava latauspistevalmius vähintään 50 prosenttiin pysäköintipaikoista. Jos pysäköintipaikkoja on yli 30, latauspistevalmius on asennettava vähintään 20 prosenttiin pysäköintipaikoista kuitenkin niin, että latauspistevalmius on vähintään 15 pysäköintipaikassa. Jos pysäköintipaikkaan asennetaan latauspiste, se täyttää pysäköintipaikan latauspistevalmiutta koskevan vaatimuksen.

Edellä 2–4 momentissa säädetyt velvoitteet koskevat pysäköintipaikkoja, jotka sijaitsevat rakennuksessa tai kiinteistöllä, jolla rakennus sijaitsee.

6 §

Laajamittaisesti korjattavan rakennuksen varustaminen sähköajoneuvojen latauspisteillä tai latauspistevalmiudella Rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennuksen yhteyteen suunnitellaan ja asennetaan sähköajoneuvojen latauspisteet tai latauspistevalmius tämän lain mukaan, jos kyse on laajamittaisesta korjaustyöstä, jonka rakentamiseen on haettava maankäyttö- ja rakennuslain 125 §:n mukainen rakennuslupa.

Sellaisen laajamittaisen korjauksen kohteena olevan asuinrakennuksen yhteyteen, jossa on enemmän kuin neljä pysäköintipaikkaa, on asennettava latauspistevalmius siten, että jokaiseen pysäköintipaikkaan voidaan myöhemmin asentaa latauspiste.

Sellaisen laajamittaisen korjauksen kohteena olevan muun kuin asuinrakennuksen yhteyteen, jossa on yli 10 pysäköintipaikkaa, on asennettava yksi suuritehoinen latauspiste tai vaihtoehtoisesti:

1) vähintään yksi normaalitehoinen latauspiste, jos pysäköintipaikkoja on 11–50;

2) vähintään kaksi normaalitehoista latauspistettä, jos pysäköintipaikkoja on 51–100;

3) vähintään kolme normaalitehoista latauspistettä, jos pysäköintipaikkoja on yli 100.

Sen lisäksi, mitä 3 momentissa säädetään, sellaisen muun rakennuksen kuin asuinrakennuksen yhteyteen, jossa on 11–30 pysäköintipaikkaa, on asennettava latauspistevalmius vähintään 50 prosenttiin pysäköintipaikoista. Jos pysäköintipaikkoja on yli 30, latauspistevalmius on asennettava vähintään 20 prosenttiin pysäköintipaikoista kuitenkin niin, että latauspistevalmius on vähintään 15 pysäköintipaikassa. Jos pysäköintipaikkaan on asennettu latauspiste, se täyttää pysäköintipaikan latauspistevalmiutta koskevan vaatimuksen.

Mitä 2–4 momentissa säädetään, koskee sellaisia rakennuksia, joissa:

1) pysäköintipaikat sijaitsevat rakennuksessa ja korjaukset kattavat rakennuksen pysäköintipaikat tai rakennuksen sähköjärjestelmän; tai

2) rakennuksen pysäköintipaikat sijaitsevat kiinteistöllä, jolla rakennus sijaitsee, ja korjaukset kattavat pysäköintipaikat tai pysäköintipaikkojen sähköjärjestelmän.

7 §

Olemassa olevan rakennuksen varustaminen sähköajoneuvojen latauspisteillä

Rakennuksen omistajan on huolehdittava, että sellaisessa käytössä olevassa muussa rakennuksessa kuin asuinrakennuksessa, jonka yhteydessä on enemmän kuin 20 pysäköintipaikkaa rakennuksessa tai kiinteistöllä, on asennettuna vähintään yksi latauspiste viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024

2.8.2021.

Puhtaat ajoneuvohankinnat

Julkisten hankintayksiköiden on ajoneuvohankinnoissaan otettava huomioon hankittavien ajoneuvojen ympäristöystävällisyys ja energiatehokkuus. Tämä koskee myös kuljetuspalveluhankintoja, joista tietty osuus on tehtävä ympäristöystävällisillä ja energiatehokkailla ajoneuvoilla. Näiden ns. puhtaiden ajoneuvojen osuus vaihtelee ajoneuvokategorioittain ja myös hankintayksikön sijainnin mukaan: kunnille on omat tavoiteosuudet ja muille julkisille hankintayksiköille omansa.

Vaatimuksen taustalla on elokuun alussa voimaan astunut laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (740/2021). Traficom valvoo lain noudattamista: että hankintayksiköt hankkivat niille säädetyn osuuden puhtaita ajoneuvoja. Valvonta tehdään HILMA-järjestelmään tehtyjen hankintailmoitusten ja jälki-ilmoitusten pohjalta. Jos jälki-ilmoitusta ei ole tehty, Traficom voi asettaa hankintayksikölle uhkasakon.

Puhtaaksi ajoneuvoksi luetaan periaatteessa muuta kuin fossiilista moottoribensiiniä tai fossiilista dieselöljyä polttoaineena käyttävä auto, mutta tarkemmat vaatimukset riippuvat ajoneuvokategoriasta.

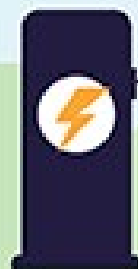
Arjen älykäs sähköautoilu

Fossiilisesta sähköiseen liikenteeseen

Suomi siirtyy nyt nopeasti sähköiseen liikenteeseen.

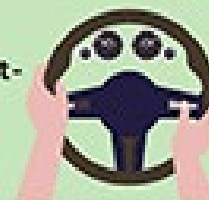
Sähköautot ovat vähäpäästöisiä, kun lataamiseen käytetään puhtaasti tuotettua sähköä.

Vuonna 2022 henkilöautojen ensirekisteröinneistä noin 40 % on ladattavia autoja.

Akut kierrätetään, jotta arvokkaat materiaalit saadaan käytettyä uudelleen. Tulevaisuudessa lähes kaikki akkumateriaalit on tarkoitus kierrättää.

Sähköauton hyvä hyötysuhde merkitsee enemmän ajokilometrejä käytettyä energiamäärää kohti.

Pyrimme fossiilittomaan liikenteeseen ja ratkaisu on liikenteen sähköistytminen; yhteiskunta tukee siirtymää mm. sähköauton hankintatuella sekä latauspisteverkoston rakentamiseen kohdistetuilla tuilla.

Q4/2022 - Sähköisen liikenteen tilannekatsaus

Sähköautokannan kehitys

Henkilöautot

	Q4/2021	1 vuosi		Q4/2022
Sähköautokanta	99 910	+49 018	+49%	148 928
Täyssähkö- Autot (BEV) 	22 921	+21 968	+96%	44 889
Ladattavat Hybridit (PHEV) 	76 989	+27 050	+35%	104 039

Latausverkoston kehitys, Latauspaikat ja -pisteet

	Q4/2021	1 vuosi		Q4/2022
Asiointi- latauspisteet	5 820	+ 1 863	+32%	7 683
				Latauspaikat 1 925
Pika- ja suurteho- latauspisteet	689	+840	+122%	1 529
				Latauspaikat 661
Latausteho <100 kW	489	+31	+6%	520
				Latauspaikat 356
Latausteho ≥100 kW	200	+809	+405%	1 009
				Latauspaikat 305

Osa Tela Supercharger -asemista on avattu kaikille autoille, ja näkyvät nyt yli 100 kW CCS pisteinä ja paikkoina

Fossiilittoman liikenteen tiekartan periaatepäätös

TAVOITTEET

Tavoitteena kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasosta ja liikenteen muuttaminen nollapäästöiseksi vuoteen 2045 mennessä. Tavoitteena myös fossiilisten liikennepolttoaineiden myynnin lopettaminen kotimaan liikenteeseen vuoteen 2045 mennessä.

Sähköautokanta 2030 - tavoitteet

- ❑ 700 000 sähköautoa, joista vähintään puolet täyssähköautoja
- ❑ 4 600 raskasta sähköajoneuvoa

Latausinfra 2030 - tavoitteet

- ❑ jokaiselle täyssähköautolle löytyy latauspiste myös yön yli tapahtuvaan lataukseen.
- ❑ vähintään yksi julkinen pikalatausasema sataa täyssähköautoa kohti

Tieliikenteen sähköistymistä edistävät tiekartan ensimmäisen vaiheen toimenpiteet

TOIMENPITEET

- Jatketaan ja korotetaan liikennesähkön ja -kaasun julkisen jakeluinfrastruktuurin tukea
- Jatketaan ja korotetaan yksityisen latausinfraan tukea taloyhtiöille. Laajennetaan tuki kattamaan taloyhtiöiden lisäksi myös työpaikat.
- Arvioidaan huoltoasemaketjuille suunnatun, sähköautojen latauspisteitä koskevan veloitteen mahdolliset toteuttamistavat.
- Edistetään tasapuolisesti ja syrjimättömästi tarjottavien latauspalveluiden yhteiskäyttöä ja roamingia
- Vaikutetaan EU:n henkilö- ja pakettiautojen CO₂-raja-arvojen valmisteluun niin, että lainsäädäntö tuo maksimaalisen hyödyn liikenteen päästövähennyksille myös Suomessa. Varaudutaan vastaavaan vaikuttamiseen myös raskaan kaluston raja-arvojen osalta
- Jatketaan täyssähköautojen nykyistä hankintatukea ja korotetaan tukisummaa
- Otetaan käyttöön uusi hankintatuki sähkö- ja kaasukäyttöisille pakettiautoille.
- Otetaan käyttöön uusi hankintatuki sähkökäyttöisille kuorma-autoille.
- Ryhdytään määrätietoisesti toteuttamaan puhtaiden ajoneuvo- ja palveluhankintojen direktiiviä Suomessa
- Käynnistetään ajoneuvoihin ja vaihtoehtoihin käyttövoimiin liittyvä laaja tutkimusohjelma

Lainsäädäntö ohjaa kohti suuria latauskenttiä ja suurteholatausta

Euroopan unioni on parhaillaan päivittämässä vähäpäästöisten ajoneuvojen tankkaus-/latausinfrastruktuuria koskevaa direktiiviä (AFI, 2014/94/EU). Direktiivi on tarkoitus muuttaa samalla asetukseksi, jolloin sitä tulisi soveltaa jäsenmaissa sellaisenaan. Voimaan tullessaan se määrittää yhteiset suuntaviivat suurteholatauksen ja latauskenttien suhteen kaikille jäsenmaille.

Henkilöautot	Raskas liikenne
TEN-T ydinverkko 2025 – Latauskentät⁽¹⁾ max. 60 km välein, kentän yht. teho vähintään 300 kW, ainakin yhdeltä latausasemalta ulos vähintään 150 kW 2030 – Latauskentät max. 60 km välein, kentän yht. teho vähintään 600 kW, ainakin kahdelta latausasemalta ulos vähintään 150 kW	TEN-T ydinverkko 2025 – Latauskentät max. 60 km välein, kentän yht. teho vähintään 1400 kW, ainakin yhdeltä latausasemalta ulos vähintään 350 kW 2030 – Latauskentät max. 60 km välein, kentän yht. teho vähintään 3500 kW, ainakin kahdelta latausasemalta ulos vähintään 350 kW
TEN-T kattava verkko 2030 – Latauskentät max. 60 km välein, kentän yht. teho vähintään 300 kW, ainakin yhdeltä latausasemalta ulos vähintään 150 kW 2035 – Latauskentät max. 60 km välein, kentän yht. teho vähintään 600 kW, ainakin kahdelta latausasemalta ulos vähintään 150 kW	TEN-T kattava verkko 2030 – Latauskentät max. 100 km välein, kentän yht. teho vähintään 1400 kW, ainakin yhdeltä latausasemalta ulos vähintään 350 kW 2035 – Latauskentät max. 100 km välein, kentän yht. teho vähintään 3500 kW, ainakin kahdelta latausasemalta ulos vähintään 350 kW
Muut - Jäsenmaiden rajoilla varmistettava, ettei 60 km etäisyys latauskenttien välillä TEN-T-verkostossa ylity - Jokaista alueelle⁽²⁾ rekisteröityä täyssähköautoa (BEV) kohden on kyseisen alueen tarjottava vähintään 1 kW edestä julkista lataustehoa latausasemiensa kautta. Vastaava lukema hybridiautoille (PHEV) on 0,66 kW. Tilanne tarkistetaan aina vuoden lopulla.	Muut - Rajoilla varmistettava, ettei 60 km ylity 2030 – Jokaisella turvallisella pysäköintialueella ainakin yksi vähintään 100 kW latausasema 2025 – Kaupunkien solmukohdissa latauspisteitä, joiden teho yht. ainakin 600 kW ja latausasemien vähintään 150 kW 2030 – Kaupunkien solmukohdissa latauspisteitä, joiden teho yht. ainakin 1200 kW ja latausasemien vähintään 150 kW

(1 Latauskenttä = recharging pool) (2 Alue = territory)

Lähde: Väylävirasto 12

Lataustapoja on neljä, joista kahta käytetään julkisissa latauslaitteissa:

1) Peruslataus, jossa teho on 3.7-22 kW, pistoke Type2 -standardi

2) Pikalataus, jossa teho 22-150 kW, pistoke CCS tai CHAdeMO -standardi

Uuden lainsäädännön mukaan uusien henkilöautojen ja kevyiden hyötyajoneuvojen CO₂-päästöjen tavoitetaso on nolla vuonna 2035, eli säädös käytännössä kieltää fossiilisilla polttoaineilla toimivien uusien bensiini- ja dieselautojen tuonnin EU:n markkinoille.

Komissio esittää uusille kaupunkibusseille nollapäästötavoitetta vuodesta 2030 alkaen ja uusille kuorma-autoille 90 prosentin päästövähennyksiä vuoteen 2040 mennessä.

MUUTOS ON ALOITETTAVA SIITÄ AINOASTA IHMISESTÄ, JOHON PYSTYY VAIKUTTAMAAN. ITSESTÄ

